

Sygn. akt I C 591/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sądowy Kamil Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa B. B.

przeciwko B. W.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwoty:

a. 16.500 (szesnaście tysięcy pięćset) złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 5.000 (pięć tysięcy) złotych od dnia 6 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem że od dnia 1 stycznia 2016 roku są to odsetki ustawowe za opóźnienie

- od kwoty 11.500 (jedenaście tysięcy pięćset) złotych od dnia 8 marca 2017 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty;

b. 1.041 (tysiąc czterdzieści jeden) złotych tytułem zwrotu kosztów opieki z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 645 (sześćset czterdzieści pięć) złotych od dnia 6 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem że od dnia 1 stycznia 2016 roku są to odsetki ustawowe za opóźnienie

- od kwoty 396 (trzysta dziewięćdziesiąt sześć) złotych od dnia 8 marca 2017 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty;

c. 200 (dwieście) złotych tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 marca 2017 roku do dnia zapłaty;

d. 1.238 (tysiąc dwieście trzydzieści osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nie obciąża pozwanej obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 591/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 lipca 2015 roku B. B. reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od B. W. kwoty 5.645 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, w tym kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 645 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki i pomocy osób trzecich oraz o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto powódka wniosła o zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości. W uzasadnieniu podano, że w dniu 1 września 2014 roku powódka przechodząc drogą wewnętrzną pomiędzy blokiem numer 19 i 18 przy ulicy (...) w Ł. potknęła się o wystający cienki przewód, w następstwie czego upadła i doznała obrażeń ciała. W miejscu zdarzenia strona pozwana prowadziła roboty drogowe. Miejsce to nie było zabezpieczone, nie było odgrodzone taśmą, brak było też widocznych odznaczeń miejsca prowadzenia prac remontowych. Po wypadku przez okres co najmniej 4 tygodni powódka wymagała pomocy osób trzecich przez dwie godziny dziennie, a następnie przez okres co najmniej 2 kolejnych tygodni przez 0,5 godziny dziennie. Koszty opieki powódka wyliczyła przy zastosowaniu stawki 11 zł za godzinę opieki. (...) Cywilnych S.A z siedzibą w W. ubezpieczający odpowiedzialność pozwanej uznał swoją odpowiedzialność i przyznał na rzecz powódki kwotę 1.500 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 48 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich oraz kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. W ocenie powódki wypłacone świadczenia są rażąco zaniżone. Skutki wypadku powódka odczuwa do chwili obecnej.

/pozew k. 2- 3/

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2015 roku Sąd zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości.

/postanowienie k. 39/

W odpowiedzi na pozew B. W., reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik pozwanej wniósł również o zawiadomienie (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o toczącym się postępowaniu i wezwanie go do wzięcia udziału w sprawie po stronie pozwanej. W uzasadnieniu strona pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności, okoliczności zdarzenia oraz faktu, iż powódka w wyniku wypadku doznała obrażeń ciała. Strona pozwana kwestionowała natomiast wysokość dochodzonego roszczenia. W jej ocenie żądanie zapłaty kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest rażąco wygórowane i nieadekwatne do rozmiaru ujemnych następstw w zdrowiu powódki powstałych w następstwie wypadku. Strona pozwana zakwestionowała wyliczenie kosztów opieki przedstawione przez powódkę w pozwie oraz wysokość stawki za godzinę opieki.

/odpowieź na pozew k. 44-45/

W dniu 30 stycznia 2017 roku pełnomocnik powódki złożył pismo zawierające zestawienie kosztów poniesionych w niniejszej sprawie przez stronę powodową.

/zestawienie kosztów k. 142/

Pismem z dnia 20 lutego 2017 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo w ten sposób, że wniósł o zasądzenie na rzecz powódki dodatkowo tytułem zadośćuczynienia kwoty 11.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 stycznia 2015 roku z zastrzeżeniem, że odsetki dochodzone od dnia 1 stycznia 2016 roku mają charakter odsetek za opóźnienie. Nadto wniósł o zasądzenie kwoty 396 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty opieki z ustawowymi odsetkami od kwoty 315 zł od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z zastrzeżeniem że odsetki dochodzone od dnia 1 stycznia 2016 roku mają charakter odsetek ustawowych za opóźnienie oraz od kwoty 81 zł od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pisma do dnia zapłaty. Dodatkowo wniósł o zasądzenie na rzecz powódki kwoty 200 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty. Pełnomocnik rozszerzył powództwo również w ten sposób, że wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości. Z uzasadnienia pisma wynika, że rozszerzenie powództwa podyktowane jest treścią opinii biegłego z

zakresu ortopedii W. S.. Odpis niniejszego pisma został doręczony pełnomocnikowi pozwanej w dniu 7 marca 2017 roku do rąk upoważnionego pracownika.

/pismo procesowe k. 147 i k.148-151, elektroniczne potwierdzenie odbioru k. 160/

Na rozprawie w dniu 15 maja 2017 roku pełnomocnik powódki popierał powództwo również w części rozszerzonej. Pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/elektroniczny protokół rozprawy z dnia 15 maja 2017 roku – płyta CD k. 163/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2014 roku powódka przechodząc drogą wewnętrzną pomiędzy blokiem numer 19 i 18 przy ulicy (...) w Ł. potknęła się o wystający cienki przewód i upadła. W miejscu upadku powódki firma pozwanej B. W. prowadziła roboty drogowe. Miejsce zdarzenia nie zostało przez pozwaną zabezpieczone. Nie było odgrodzone żadną taśmą, brak było też widocznych odznaczeń miejsca prowadzenia prac remontowych.

/bezsporne, w tym zeznania powódki - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30 stycznia 2017 roku – płyta CD k. 145 adnotacja 00:03:37-00:06:30 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 4 kwietnia 2016 roku – płyta CD k. 101, adnotacja 00:03:22- 00:14:08/

Zakład (...) posiadał w dacie zdarzenia ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

/bezsporne, w tym dokument ubezpieczenia k. 47, 47 odwrót/

Po upadku powódce leciała krew z nogi, powódka skarżyła się na ból lewego kolana, powódka zaczęła też odczuwać ból w klatce piersiowej. Powódka nie była w stanie wstać po upadku. Przechodzień pomógł powódce podnieść się. Po powrocie do domu powódka zrobiła sobie okład na kolano. Gdy następnego dnia rano wstała powódka odczuwała ból kolana, który był nie do zniesienia. Kolano było spuchnięte. Powódka udała się do (...) Miejskiej Przychodni (...) w Ł.. Wówczas u powódki rozpoznano nadłamanie rzepki - stłuczenie kolana lewego. Powódce założono gips na okres 1 miesiąca i zakazano wstawać przez okres 3 dni. Powódce wystawiono zwolnienie lekarskie na okres od 2 do 30 września 2014 roku. W dniu 30 września 2014 roku powódka została skierowana na rehabilitację. Leczenie ortopedyczne powódki zakończono z dniem 12 października 2014 roku. Dnia 21 października 2014 roku powódka była konsultowana w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., gdzie w dniach od 9 do 21 lutego 2015 roku odbywała rehabilitację. W dniu 1 grudnia 2016 roku powódka otrzymała z Miejskiego Centrum Medycznego (...) w Ł. kolejne skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne, które odbywała we wskazanej placówce w okresie od 1 do 14 grudnia 2016 roku

/dokumentacja medyczna k. 12-16, 16 odwrót, k. 139, k. 139 odwrót, zeznania powódki - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30 stycznia 2017 roku – płyta CD k. 145 adnotacja 00:03:37-00:06:30 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 4 kwietnia 2016 roku – płyta CD k. 101, adnotacja 00:03:22-00:14:08/

W badaniu ortopedycznym powódki z dnia 11 lipca 2016 roku stwierdzono, iż lewy staw kolanowy nie nosi cech obrzęku. Odnotowano natomiast ograniczony zakres ruchu w porównaniu do strony zdrowej - wyprost pełen, ograniczenie zgięcia 15 stopni.

/opinia pisemna biegłego z zakresu ortopedii W. S. k. 124-127/

Przez pierwsze dwa tygodnie po wypadku powódka leżała z nogą na podwyższeniu. Po dwóch tygodniach powódka zaczęła się poruszać przy pomocy kul, ale jeszcze nie wychodziła z domu. Dolegliwości bólowe zaczęły ustępować po około 4, 5 dniach od założenia gipsu. Powódka zażywała przepisane przez lekarza tabletki przeciwbólowe.

Przez okres około 2 miesięcy od wypadku powódce pomagała córka B. M., która przyjeżdżała do powódki raz bądź nawet 2 razy dziennie. W czasie gdy była w pracy bądź nie mogła pomóc, powódce pomagała sąsiadka. B. M. robiła powódce zakupy gotowała, sprzątała, wychodziła z psem na spacer, pomagała powódce w toalecie, w ubraniu, w przygotowaniu posiłków. Po dwóch miesiącach od wypadku powódka zaczęła radzić sobie sama, lecz przy cięższych pracach domowych powódce nadal pomaga córka B. M..

Do chwili obecnej powódka skarży się na bóle kolana m.in. przy zmianach pogody, przy klękaniu, przy wchodzeniu po schodach. Powódce ciężko wsiąść do samochodu. Powódka nie może uklęknąć, kucnąć, zgiąć nogi do końca.

Przed wypadkiem powódka była osobą zdrową i sprawną. Przed wypadkiem powódka nie leczyła się ortopedycznie.

/zeznania świadka B. M. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 4 kwietnia 2016 roku – płyta CD k. 101 adnotacja 00:16:01-00:22:24, zeznania powódki - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30 stycznia 2017 roku – płyta CD k. 145 adnotacja 00:03:37-00:06:30 w związku z informacyjnymi wyjaśnieniami - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 4 kwietnia 2016 roku – płyta CD k. 101, adnotacja 00:03:22- 00:14:08/

W wyniku zdarzenia z dnia 1 września 2015 roku powódka doznała nadłamania rzepki lewego kolana.

/opinia pisemna biegłego z zakresu ortopedii W. S. k. 124-127/

Z ortopedycznego punktu widzenia trwały uszczerbek na zdrowiu związany z doznany urazem na podstawie pkt. 155a tabeli uszczerbków stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania - Dz.U.2002.234.1974 ze zm.) wynosi 7%.

Z ortopedycznego punktu widzenia odczuwanie bólu jest indywidualną cechą człowieka związana z poziomem progu bólowego, który u jednych osób może być bardzo niski, a u innych bardzo wysoki, co w konsekwencji skutkuje tym, że np. ten sam uraz może powodować u jednej osoby ból trudny do wytrzymania, a u drugiej tylko niewielki dyskomfort. Nie każdy rodzaj bólu wymaga pobierania leków przeciwbólowych. Ponadto, na całościowe odczuwanie bólu ma także wpływ kondycja psychiczna człowieka. Należy przyjąć, że urazy stawu kolanowego są stosunkowo bolesne. Okres bólowy zazwyczaj trwa 6 tygodni. Na zasadzie pewnego uogólnienia, w ujęciu statystycznym można założyć, iż uraz jaki stał się udziałem powódki w związku z przedmiotowym wypadkiem, mógł w okresie pierwszych 2 tygodni skutkować dolegliwościami bólowymi, które określić można na 5-6 punktów w dziesięciostopniowej skali, gdzie 0 oznacza brak bólu, a 10 ból o najwyższym natężeniu. W późniejszym okresie dolegliwości stopniowo się zmniejszały, ale do dnia dzisiejszego, dolegliwości całkowicie nie ustąpiły. Obecnie ból pojawia się okresowo i utrzymuje się na poziomie 0 - 3 stopni.

Z ortopedycznego punktu widzenia przez pierwsze trzy dni po doznaniu urazu, które powódka spędziła w pozycji leżącej, wymagała ona pomocy osób trzecich przez około 4 do 5 godzin dziennie. Pomoc była niezbędna podczas wykonywania min. czynności toaletowych, higienicznych, przygotowywania posiłków. Przez następne 6 tygodni, pomoc ta była potrzebna przez 1 do 2 godzin dziennie. W chwili obecnej powódka jest samodzielna.

Powódka poniosła koszty leczenia obejmujące koszty leków przeciwbólowych, przeciwzkrzepowych, transportu do poradni specjalistycznej w łącznej wysokości 300 zł. i z ortopedycznej oceny są to koszty uzasadnione.

Złamania przezstawowe, jakim jest złamanie rzepki, obciążają rokowania na przyszłość, w kontekście przyspieszonego procesu zwyrodnieniowego w stawie kolanowym. Jednakże z uwagi na fakt, iż w przedmiotowym przypadku doszło do urazu o charakterze nadłamania, rokowanie jest bardziej pomyślne, niż w przypadku urazu rzepki w postaci złamania. Niezależnie jednak od rodzaju złamania, postępujące zmiany zwyrodnieniowe będą wymagały okresowej rehabilitacji i przyjmowania niesterydowych leków przeciwzapalnych. Z uwagi na fakt, iż bardziej jednoznaczne, precyzyjne ustalenia co do postępu wtórnego, pourazowego procesu zwyrodnieniowego są trudne, jednoznacznie w

tym zakresie w chwili obecnej wypowiadać się nie da. Koszt leczenia choroby zwyrodnieniowej kolana może się wahać od kilkudziesięciu złotych do kilku tysięcy - w zależności od zastosowanej terapii.

/opinia pisemna biegłego z zakresu ortopedii W. S. k. 124-127/

W dniu 22 grudnia 2014 roku powódka reprezentowana przez „pro juris” w Ł. zgłosiła szkodę pozwanej wyzywając ją do zapłaty na swoją rzecz kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.008 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki i pomocy osób trzecich oraz kwoty 100 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia w terminie 14 dni. W odpowiedzi na powyższe wezwanie pozwana poinformowała powódkę, o posiadaniu polisy OC nr (...) w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

/wezwanie do zapłaty k. 7-8, potwierdzenie odbioru k. 9, 9 odwrót, pismo pozwanej z dnia 14 stycznia 2015 roku/

W dniu 28 stycznia 2015 roku powódka reprezentowana przez „pro juris” w Ł. zgłosiła szkodę (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. wyzywając ubezpieczyciela do zapłaty na swoją rzecz kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.008 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki i pomocy osób trzecich oraz kwoty 100 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia w terminie 14 dni.

/wezwanie do zapłaty k. 71-72/

Decyzją z dnia 9 marca 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przyznał na rzecz powódki łącznie kwotę 1.648 zł., w tym kwotę 100 zł tytułem kosztów leczenia, kwotę 48 zł tytułem kosztów opieki oraz kwotę 1.500 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę. Przyznaną kwotę pomniejszył o kwotę 1.000 zł z tytułu franszyzy redukcyjnej i do wypłaty na rzecz powódki przeznaczył kwotę 648 zł.

/decyzja (...) S.A. z siedzibą w W. z dnia 9 marca 2015 roku k. 11, 11 odwrót/

Stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych na terenie miasta Ł. w 2014 roku wynosiła 11 zł w dni wolne od pracy.

/pismo Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł. z dnia 18 marca 2014 roku k. 17/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy – tj. dokumentacji medycznej powódki, dokumentów zgromadzonych w aktach szkody, jak również w oparciu dowód z przesłuchania powódki i świadka B. M.. Dokumenty złożone do akt nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a w ocenie Sądu nie było podstaw, by poddawać w wątpliwość okoliczności faktyczne wynikające z ich treści. Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że dowody z tych dokumentów tworzą spójny, nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to w pełni zasługujący na wiarę materiał dowodowy. W zakresie ustaleń faktycznych odnośnie skutków zdarzenia z dnia 1 września 2014 roku dla zdrowia powódki, w szczególności doznanego uszczerbku na zdrowiu, Sąd w głównej mierze oparł się na pisemnej opinii biegłego z zakresu ortopedii. Wnioski biegłego zostały należycie uzasadnione z punktu widzenia argumentacji medycznej, poprzedzonej dokładnym badaniem przedmiotowym powódki. Ponadto opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Uwzględniając powyższe Sąd uznał opinię biegłego ortopedy W. S. za pełnowartościowe źródło informacji specjalnych.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie strona powodowa wносиła o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz ostatecznie kwoty 16.500 złotych tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.041 złotych tytułem odszkodowania za poniesione koszty opieki, kwoty 200 złotych tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu według złożonego zestawienia kosztów. Nadto strona powodowa wносиła o ustalenie odpowiedzialności pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości.

Strona pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności w tym okoliczności zdarzenia z dnia 1 września 2014 roku, oraz faktu, iż powódka w wyniku wypadku doznała obrażeń ciała. Strona pozwana kwestionowała natomiast zasadność i wysokość dochodzonych roszczeń.

Podstawą odpowiedzialności pozwanych jest art. 415 k.c. w zw. z art. 444 § 1 i 2 w zw. z art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z treścią przepisu art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Przepis art. 445 k.c. stanowi z kolei, że w przypadkach przewidzianych w art. 444 k.c., Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych.

Sąd zawsze jest zobligowany badać okoliczności każdej konkretnej sprawy, a w szczególności cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku, ale także trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (por. wyrok SN z dnia 9.11.2007 r., V CSK 245/07 i orzeczenia tam przywołane, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21.02.2007 r., I ACa 1146/06). Charakter krzywdy co do zasady jest niemierzalny, zatem ścisłe określenie jej rozmiaru, a tym samym wysokości zadośćuczynienia, pozostawione zostało ocenie Sądu. Jedyną dyrektywą wprowadzoną przez ustawodawcę jest wymóg zasądzenia „sumy odpowiedniej”. Podkreślenia wymaga, iż owa zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia, czy też utrzymania go w rozsądnych granicach, ma charakter uzupełniający w stosunku do kwestii zasadniczej, jaką jest rozmiar szkody niemajątkowej. Wysokość zadośćuczynienia winna zatem uwzględniać rozmiar cierpień fizycznych w postaci bólu i innych dolegliwości oraz rozmiar cierpień psychicznych polegających na ujemnych, subiektywnych uczuciach przeżywanych, bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi. Podstawową funkcją zadośćuczynienia jest funkcja kompensacyjna. W judykaturze podkreśla się, iż zadośćuczynienie nie może stanowić wyłącznie wartości symbolicznej, ale winno stanowić odczuwalną wartość ekonomiczną niwelującą przynajmniej w części niekorzystne skutki zdarzenia, któremu uległ poszkodowany. W szczególności zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może oznaczać przyzwolenia

na lekceważenie takich bezcennych wartości, jak zdrowie, czy integralność cielesna, a okoliczności wpływające na określenie tej wysokości oraz kryteria ich oceny muszą być zawsze rozważane indywidualnie (por. wyrok SN z dnia 13.12.2007 r., I CSK 384/07; wyrok SN z dnia 2.02.2008 r., III KK 349/07; wyrok SN z dnia 29.05.2008 r., II CSK 78/08). W wyroku z dnia 28 czerwca 2005 roku (I CK 7/05, publ. LEX nr 153254), Sąd Najwyższy wskazał, iż „na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 § 1 k.c. Nadmienić też trzeba, że kwoty zadośćuczynienia zasądzone w innych sprawach mogą stanowić jedynie wskazówkę dla sądu rozpoznającego daną sprawę, natomiast w żadnym stopniu sadu tego nie wiążą.” Podobne stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29.09.2004 r. (sygn. I CK 531/03, publ. LEX nr 137577), zgodnie z którym „zadośćuczynienie należne osobie pokrzywdzonej deliktem ma na celu złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i moralnych. Wysokość zadośćuczynienia musi zatem pozostawać w zależności od intensywności tych cierpień, czasu ich trwania, ujemnych skutków zdrowotnych, jakie osoba poszkodowana będzie zmuszona znosić w przyszłości.”

Ustalając wysokość adekwatnego zadośćuczynienia, Sąd kierował się powyższymi kryteriami. Sąd wziął pod uwagę rodzaj doznanego przez powódkę urazu, fakt iż w wyniku wypadku powódka doznała 7 % trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozmiar cierpień fizycznych i ich czasookres, proces leczenia i rehabilitacji, potrzebę noszenia opatrunku gipsowego i jego okres, powstałą w związku z unieruchomieniem kończyny potrzebę chodzenia o kulach, obiektywną potrzebę opieki osób trzecich i jej czasookres, potrzebę przyjmowania leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych, fakt przebywania na zwolnieniu lekarskim. Sąd miał również na uwadze dolegliwości bólowe i ograniczenia odczuwane do chwili obecnej, fakt iż lewy staw kolanowy ma ograniczony zakres ruchów. Sąd miał na uwadze również fakt, iż

złamanie rzepki, obciąża rokowania na przyszłość, w kontekście przyspieszonego procesu zwyrodnieniowego w stawie kolanowym.

Przy uwzględnieniu wszystkich powyższych okoliczności Sąd doszedł do przekonania, iż roszczenie powódki w zakresie zasądzenia na jej rzecz kwoty 16.500 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia jest roszczeniem odpowiednim do rozmiaru doznanej przez nią krzywdy i w związku z tym zasądził na jej rzecz od pozwanej kwotę 16.500 zł orzekając jak w punkcie 1 a sentencji wyroku.

Niniejszym pozwem powódka dochodziła od pozwanej również odszkodowania w wysokości 1.041 zł obejmującego zwrot kosztów opieki osób trzecich oraz odszkodowania w wysokości 200 zł obejmującego koszty związane z leczeniem.

Zgodnie z art. 444 § 1 zd. I k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Stosownie do § 2 cytowanego przepisu w sytuacji gdy poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116). W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego (Olejniczak A., komentarz do art. 444 k.c. [w:] Kidyba A. (red.), Gawlik Z., Janiak A., Koziel G., Olejniczak A., Pyrzyńska A., Sokołowski T., Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna., LEX, 2014). Nadto, jeżeli w wyniku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia poszkodowanemu potrzebna jest opieka (stała, tymczasowa) odszkodowanie obejmuje także koszty tej opieki. Nie jest konieczne, aby poszkodowany rzeczywiście opłacił koszty takiej opieki, bowiem stanowią one element należnego mu odszkodowania nawet wtedy jeśli opieka była sprawowana przez członków rodziny poszkodowanego nieodpłatnie (tak SN m.in. w wyroku z 4.03.1969 r., I PR 28/69, OSNCPiUS 1969, Nr 12, poz.229, w wyroku z 4.10.1973 r., II CR 365/73, OSNCPiUS 1974, Nr 9, poz.147). Szkodą jest już bowiem konieczność zapewnienia opieki, natomiast zapewnienie sobie przez poszkodowanego taniej lub nawet nieodpłatnej opieki nie zmniejsza szkody. Zaprezentowane stanowisko jest zgodne z ogólnymi zasadami szacowania odszkodowania i naprawienia szkody – samodzielne usunięcie skutków zdarzenia szkodzącego przez poszkodowanego nie zmniejsza należnego poszkodowanemu odszkodowania.

Powódka udowodniła, że na skutek czynu niedozwolonego poniosła szkodę polegającą na potrzebie korzystania z opieki osoby trzeciej. Rozmiar niezbędnej opieki został określony w opinii biegłego ortopedy, którego wnioski sąd przyjął za własne ustalenia. Z opinii tej wynika, że powódka na skutek przedmiotowego wypadku wymagała pomocy osób trzecich przez pierwsze trzy dni po doznaniu urazu przez około 4 do 5 godzin dziennie. Pomoc była niezbędna podczas wykonywania min. czynności toaletowych, higienicznych, przygotowywania posiłków. Przez następne 6 tygodni, pomoc ta była potrzebna przez 1 do 2 godzin dziennie. Biorąc pod uwagę fakt, iż zakres faktycznej pomocy i opieki świadczonej powódce – jak wynika z zeznań powódki i świadka B. M. – był nieco większy niż wynika to z opinii biegłego ortopedy, Sąd dla ustalenia wymiaru godzinowego tej pomocy a podanego przez biegłego w „widelkach” przyjął, iż powódka pomocy tej wymagała w wymiarze 5 godzin przez 3 dni po wypadku i w wymiarze 2 godzin przez następne 6 tygodni.

Ustalając wysokość stawki za godzinę opieki pomocniczo należy wspierać stawkami usług opiekuńczych stosowanych przez ośrodki opieki społecznej. Zabieg ten jest uprawniony w świetle art. 322 k.p.c. Powódka wykazała, że stawka za godzinę opieki we wskazanym wyżej okresie czasu wynosiła 11 zł. w dniu wolne od pracy.

W tej sytuacji Sąd przyjął, iż koszty opieki osób trzecich w tym okresie wyniosły łącznie 1.089 zł [(3 dni x 11 zł x 5 godzin) + (42 dni x 11 zł x 2 godziny)]. Biorąc pod uwagę fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego (...) S.A. z siedzibą w W. przyznał na rzecz powódki z tego tytułu kwotę 48 zł Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki osób trzecich żadaną kwotę 1.041 zł w całości. (punkt 1 b sentencji wyroku)

Nadto z opinii biegłego ortopedy wynika, że powódka poniosła koszty leczenia obejmujące koszty leków przeciwbólowych, leków przeciwzkrzepowych i koszty transportu do poradni specjalistycznej w łącznej wysokości 300 zł. Wydatki te w ocenie ortopedycznej są kosztami uzasadnionym.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego (...) S.A. z siedzibą w W. przyznał na rzecz powódki z tego tytułu kwotę 100 zł Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki tytułem odszkodowania obejmującego koszty związane z leczeniem żadaną kwotę 200 zł w całości. (punkt 1 c sentencji wyroku)

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że pismem doręczonym pozwanej w dniu 22 grudnia 2014 roku powódka reprezentowana przez „pro juris” w Ł. zgłosiła szkodę pozwanej wyzywając ją do zapłaty na swoją rzecz kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.008 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki i pomocy osób trzecich oraz kwoty 100 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia w terminie 14 dni. Termin na spełnienie świadczeń upływał pozwanej zatem w dniu 5 stycznia 2015 roku.

Z tych względów Sąd zasądził odsetki od pierwotnie dochodzonej pozwem kwoty 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwoty 645 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki osób trzecich od dnia 6 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty zastrzegając jednocześnie, że od dnia 1 stycznia 2016 roku należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Jednocześnie Sąd oddalił żądanie w tej części w pozostałym zakresie. (punkt 1 a - c i 2 sentencji wyroku).

W zakresie rozszerzenia powództwa o kwotę 11.500 zł tytułem zadośćuczynienia, o kwotę 396 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty opieki osób trzecich oraz o kwotę 200 zł tytułem odszkodowania obejmującego zwrot kosztów leczenia Sąd zasądził odsetki od dnia następującego po dniu doręczenia pełnomocnikowi strony pozwanej odpisu pisma pełnomocnika powoda zawierającego rozszerzenie powództwa, to jest od dnia 8 marca 2017 roku do dnia zapłaty oddalając żądanie w pozostałym zakresie (punkt 1 a - c i 2 sentencji wyroku).

Zgodnie z obowiązującym od dnia 10 sierpnia 2007 r. przepisem art. 442¹ k.c., że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Przy czym zgodnie z § 3 w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. W związku z tym, w przypadku wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedziała się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Tym samym powódka będzie mogła dochodzić kolejnych roszczeń, o ile powstaną w przyszłości, w ciągu trzech lat od chwili, gdy dowie się o nowej szkodzie. Termin na dochodzenie tych roszczeń nie jest ograniczony żadnym innym terminem, który wiązałby swój początek z datą powstania zdarzenia szkodzącego, tak jak miało to miejsce w poprzedniej regulacji, gdy w każdym wypadku roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym przedawniało się z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę.

W związku z tym nie ma obecnie podstaw do ustalania odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku, które ujawnią się w przyszłości. Roszczenie w tym zakresie podlegało oddaleniu (punkt 2 sentencji wyroku)

O kosztach procesu w punkcie 1 d sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powódka wygrała sprawę w całości zatem to pozwany jest zobowiązany do zwrotu na jej rzecz poniesionych przez nią kosztów. Koszty poniesione przez powódkę na podstawie złożonego wykazu kosztów wynoszą 1.238 zł. Na kwotę tę składa się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 1.200 zł ustalony na podstawie § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej

udzielonej z urzędu, t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461), opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł., oraz koszty korespondencji sądowej w wysokości 21 zł. (5 sztuk listów poleconych w kwocie 4,20 zł każdy).

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. za 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nie obciążył pozwanej obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych i przejął je na rachunek Skarbu Państwa. (punkt 3 sentencji wyroku)